Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0152

Jauns Ķīnas likums par “tautas vienotību un progresu” un etnisko identitāšu intensīvāka apspiešana

Eiropas Parlamenta 2026. gada 30. aprīļa rezolūcija par jauno Ķīnas likumu par “tautas vienotību un progresu” un etnisko identitāšu intensīvāku apspiešanu (2026/2703(RSP))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Reglamenta 150. panta 5. punktu un 136. panta 4. punktu,

A. tā kā minoritāšu nacionālās vai etniskās, kultūras, reliģiskās un valodas identitātes aizsardzība ir nostiprināta starptautiskajās paražu tiesībās, kā tas atspoguļots ANO Deklarācijā par to personu tiesībām, kuras pieder pie nacionālām vai etniskām, reliģiskām un lingvistiskām minoritātēm; tā kā visām valstīm ir pienākums ievērot šos standartus;

B. tā kā 2026. gada 12. martā Ķīnas Nacionālais tautas kongress pieņēma Likumu par tautas vienotības un progresa veicināšanu, kas vēl vairāk integrē valsts ideoloģiju un piešķir prioritāti mandarīnu valodai izglītībā, sabiedriskajā dzīvē un medijos, kā arī pastiprina institucionalizētas represijas un asimilāciju pret etnisko minoritāšu identitāti, tostarp pret tibetiešiem, huejiem, uiguriem, mandžūriem un mongoļiem; tā kā šis likums ir būtiska atkāpšanās no 1984. gada Reģionālās etniskās autonomijas likuma;

C. tā kā likuma eksteritoriālais tvērums ļauj saukt pie atbildības ārvalstīs esošas personas, kuras tiek uzskatītas par Ķīnas etniskās vienotības apdraudējumu;

D. tā kā cilvēktiesību stāvokļa pasliktināšanās Ķīnā ir radījusi spriedzi attiecībās ar ES; tā kā cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma ievērošanai vajadzētu būt ES attiecību ar Ķīnu pamatā,

1. stingri nosoda Ķīnas represīvo asimilācijas politiku un no tās izrietošos vispārējo cilvēktiesību pārkāpumus, tostarp Tibetā, Siņdzjanā un Iekšējā Mongolijā;

2. pauž nopietnas bažas par pieņemto Likumu par tautas vienotības un progresa veicināšanu, kas atklāti veicina asimilācijas politiku un ierobežo dažādu grupu kultūras, reliģijas un valodas brīvību gan Ķīnā, gan ārpus tās;

3. aicina Ķīnu atcelt šo likumu, lai izpildītu starptautiskajās tiesībās noteiktās saistības attiecībā uz nediskrimināciju, kā arī reliģisko un etnisko minoritāšu aizsardzību un veicināšanu;

4. aicina Padomi piemērot ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu pret amatpersonām un struktūrām, kas ir atbildīgas par šā likuma izstrādi un īstenošanu;

5. pauž nožēlu par likuma ekstrateritoriālajiem noteikumiem, kas ir starpvalstu represiju izpausme; mudina visas ES dalībvalstis apturēt izdošanas līgumu ar Ķīnu darbību, lai aizsargātu ES dzīvojošas vajātas personas no šā likuma radīta starpvalstu represiju riska;

6. stingri noraida Ķīnas iestāžu mēģinājumus iejaukties Tibetas budistu garīgo līderu atzīšanā un izglītošanā; uzsver, ka Dalailamas pēctecība ir vienīgi reliģisks jautājums, kas jāizlemj tikai saskaņā ar Tibetas budistu tradīcijām;

7. prasa nekavējoties atbrīvot politiskos ieslodzītos Ķīnā, tostarp *Choktrul Dorje Ten Rinpoche*, *Palden Yeshi*, Saharova balvas laureātu *Ilham Tohti*, 11. pančenlamu *Gedhun Choekyi Nyima* un mongoļu aktīvistu *Hada*; aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu, Komisiju un dalībvalstis attiecībās ar Ķīnu turpināt aktualizēt šīs lietas;

8. aicina ANO augsto cilvēktiesību komisāru publicēt atjauninātu situācijas ziņojumu par Ķīnu, jo īpaši pievēršoties 2026. gada likumam;

9. uzskata, ka šā likuma ieviešana un piemērošana radīs nopietnas sekas ES un Ķīnas attiecībās;

10. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt dalībvalstīm un citām ES iestādēm, Ķīnas valdībai, ANO un Tibetas Centrālajai administrācijai.